

Invasie tijgermug

In *Bionieuws* van 1 maart schrijft Ellen Spierings dat de Tweede Kamer op 12 februari een motie heeft aangenomen waarin Minister Klink verplicht wordt maatregelen te nemen om de invoer van tijgermuggen (*Aedes albopictus*) in Nederland te stoppen. Sinds 2005 worden deze muggen periodiek aangetroffen in bedrijven die lucky bamboo (*Dracaena sandertana*) importeren uit China of Taiwan. De tijgermug kan eitjes leggen tussen de lucky bambooplanten voordat deze worden verscheept naar West Europa. Tijdens het zeetransport ontwikkelen de eitjes zich tot volwassen muggen, die bij aankomst in Nederland overlast veroorzaken voor het personeel en zich mogelijk kunnen vestigen. Nederland is de voornaamste importeur van deze planten. Vanuit Nederland worden de planten door geheel West Europa verspreid. Het gaat om miljoenen planten per jaar. Het ministerie van VWS wil in eerste instantie bedrijven verplichten de planten in quarantaine te plaatsen na aankomst totdat de Plantenziektkundigedienst heeft vastgesteld dat de planten 'mugvrij' zijn. De quarantaine mag op de bedrijven zelf plaatsvinden. Ondergetekende vraagt zich af of dit geen cosmetische operatie is, en waarom de quarantaine maatregelen niet in de haven van Rotterdam plaatsvinden, waarbij zeecontainers met de planten in een centrale quarantaine-ruimte geplaatst worden. Dat zou veel effectiever zijn, en ook beter

moeten werken omdat in containers volwassen muggen zijn aangetroffen die onderschept moeten worden voordat de containers op de bedrijven aankomen. Tegelijkertijd is onderzoek nodig naar manieren om eitjes van *Aedes albopictus* te doden, omdat deze eitjes in droge toestand enkele jaren levensvatbaar blijven en daardoor aan quarantaine kunnen ontsnappen.

We kunnen ons inmiddels afvragen of deze maatregelen nog wel nodig zijn, want de van oorsprong tropische tijgermug is in geheel Zuid-Europa inmiddels een plaaginsect geworden (Scholte & Schaffner 2007), waarbij agressief bijtende muggen met name in Italië veel overlast veroorzaken. In augustus 2007 is daar een uitbraak van het tropische arbovirus Chikungunya vastgesteld met meer dan 200 geregistreerde patiënten (Watson 2007). Het staat vast dat *Aedes albopictus* in Italië de vector was van deze infectieziekte. Lang heeft men gedacht dat de aanwezigheid van *Aedes albopictus* in Zuid-Europa geen probleem voor Noord-Europa zou vormen. In oktober 2007 zijn echter eitjes van *Aedes albopictus* aangetroffen in vallen geplaatst op parkeerplaatsen langs de snelweg in Noord-Zwitserland en Zuid-Duitsland (N. Becker, persoonlijke mededeling). Het lijkt erop dat deze eitjes afkomstig waren van volwassen muggen die vanuit Italië of de Balkan passief meegereisd zijn met transalpienverkeer. Bij een rustpauze onderweg zijn ze 'ontsnapt' aan de voertuigen. Dat is niet ondenkbaar ge-

zien de duizenden vakantiegangers die met een caravan de Alpen over trekken, of het vrachtverkeer dat vee, planten en andere handelswaar vervoert. In Italië vraagt men zich af of dit voorjaar een hernieuwde uitbraak van Chikungunya zal plaatsvinden afkomstig van geïnfecteerde muggeneitjes die daar overwinterd hebben. Het is mogelijk dat zulke besmettingen inmiddels ook in Zuid-Duitsland aanwezig zijn. Epidemiologische modellen voorspellen dat *Aedes albopictus* zich in West-Europa kan vestigen. Wellicht is dus de door de Tweede Kamer aangenomen motie niet langer nodig omdat de mug ons al ingehaald heeft. Het lijkt een kwestie van tijd voordat *Aedes albopictus* ook langs de snelweg in Nederland zal worden gevonden. Geen enkele maatregel lijkt een import langs deze weg tegen te kunnen houden.

Willem Takken
Wageningen UR

Literatuur:

- Scholte, B.-J. & Schaffner, F. (2007) *Waiting for the tiger: Establishment and spread of the Aedes albopictus mosquito in Europe*. Pp. 241-260. In W. Takken & B.G.J. Knols *Emerging Pests and Vector-borne Diseases in Europe*. Wageningen Academic Publishers, Wageningen, The Netherlands.
- Watson, R. (2007) *Europe witnesses first local transmission of Chikungunya fever in Italy*. *British Medical Journal* 335, 532-533.